

RAUMAN SATAMAN LÄNSIOSAN MAISEMASELVITYS

3.10.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT, TAVOITTEET JA MENETELMÄT	3
2. MAISEMAN HISTORIA	4
3. NYKYTILAN ANALYYSI	6
3.1 Alueen nykyiset toiminnot	6
3.2 Maisemarakenne	8
3.3 Saaristomaiseman vyöhykkeet	10
3.4 Maisemakuva	13
3.5. Rakennettu ympäristö	16
3.6. Suunnittelutilanne	19
4. SUUNNITELTUIEN MAANKÄYTÖN MUUTOSTEN VAIKUTUKSET MAISEMAAN	22
4.1. Näkymäalueanalyysin menetelmäkuvaus	23
4.2. Vaikutusten arviointi	24
LÄHTEET	29

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA MENETELMÄT

Rauman Sataman länsiosan maisemaselvitys on laadittu Sataman länsiosan (AK 02-331) asemakaavamuutoksen kaavaprosessin aikana. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Rauman sataman laajentaminen satama-alueen länsiosaan, joka mahdollistaa uusiutuvan energian varastoinnin ja valmistuksen. Tässä työssä on selvitetty asemakaava-alueen välittömässä yhteydessä olevien alueiden maisemarakennetta ja maisemakuvaa sekä arvioitu asemakaavan mahdollistamien maankäytön muutosten maisemallisia vaikutuksia sekä läheltä että kaukaa.

Selvitysalue sijaitsee rannikolla, noin 5 kilometrin päässä Rauman keskustasta ja kulttuurihistoriallisesti merkittävästä Vanhan Rauman alueesta. Alue sijoittuu Rauman suurteollisuusalueen luoteisosaan. Tarkastelualueen raja on esitetty viereisessä olevassa kuvassa (kuva 1). Asemakaava-alueen virallista aluerajausta ei maisemaselvityksen tekohetkellä ollut saatavilla.

Tämän selvityksen tavoitteena on tunnistaa maisema-analyysin avulla sataman länsiosan ja sen välittömässä yhteydessä olevien alueiden merkittävimmät maisemalliset ominaispiirteet ja arvot. Näiden pohjalta on alustavasti arvioitu sataman länsiosan maankäyttösuunnitelmien maisemavaikutuksia.

Työ on laadittu asiantuntijatyönä hyödyntäen alueen kartta- ja ilmakuva-aineistoa, maastotöitä sekä asemakaavaluonnokseen ja sataman laajentamiseen liittyviä aiemmin laadittuja selvityksiä. Työn laatimisesta on vastannut WSP Finland Oy:ssa maisema-arkkitehdit Tiina Falck, Rani Ji ja Vera Rantalainen. Laadunvalvojana työssä on toiminut maisema-arkkitehti Arto Kaituri.

Työtä ovat kommentoineet ja ohjanneet Rauman kaavoitus (Juha Eskolin ja Outi Virola) sekä Rauman Satama Oy.

Kuva 1. AK 02-331 Kaavaselostuksen ehdotus, kaavaraja

2. MAISEMAN HISTORIA

1900-luvun alussa asemakaava-alue oli pääosin merialuetta. Seuraavan vuosisadan aikana alueelle tehtyjen maatyöjensä myötä Petäjän saaret liitettiin liikenneyhteyksin mantereeseen.

Kuva 2, 1903

Rakennettu ympäristö on keskittynyt lähinnä Vanhan Rauman alueelle. Petäjän saaret kehittyivät huvila-alueena vuosisadan alussa, myös Ulko-Petäjälle sijoittui muutamia rakennuksia. Asemakaavan alue oli rakentamaton merialuetta ja saaren rantaviiva pääosin luonnontilaista.

Kuva 2. Rauman kartta vuodelta 1903

Kuva 3, 1962

Petäjänsaari ja sataman alue kehittyivät vauhdilla. Uusi ratayhteys on rakennettu kulkemaan Kompinlahden (kuvasssa 3. Komppi) eteläpuolelta. Rakennuskanta lisääntyi myös Ulko-Petäjän saarella, jonka koillisosaan rakennettiin tieyhteys Petäjänsaareen. Asemakaava-alue oli yhä merialueena.

Kuva 3. Rauman kartta vuodelta 1962

Kuva 4, 1985

Satamatoiminnan laajentuessa Ulko-Petäjänsaari liitettiin maatyöillä mantereeseen. Asemakaavan alue pysyi koskemattomana, mutta saaren eteläinen osa otettiin teollisuuskäyttöön ja rantaviivaa muokattiin. Petäjänsaaren saarten välinen tieyhteys purettiin, sillä Kompinlahden koillisosaan muodostui pienvenesatama, johon kävi kulku Petäjänsaaren saarten välistä. Petäjänsaaren eteläranta muuttui venelaitureiden, purjehdusseuran telakka-alueen sekä niitä varten toteutetun Leppäläntien seurauksena. (Joukio, 2017). Petäjänsaaren pohjoisrannassa on säilynyt huviloita.

Kuva 4. Rauman kartta vuodelta 1985

Kuvat 7-8, 2013-2024

Satama-alue on vuosikymmenen aikana laajennettu Ulko-Petäjän pohjoiskärkeen. Asemakaava-alueelle on tehty täyttöjä mereen ja alueen rantaviiva on muuttunut luonnontilaisesta rakennetuksi. Metsäinen alue on otettu satama- ja teollisuuskäyttöön.

Kuva 5. Rauman ilmakeku vuodelta 1965

Kuva 6. Rauman ilmakeku vuodelta 1977

Kuva 7. Rauman ilmakeku vuodelta 2013

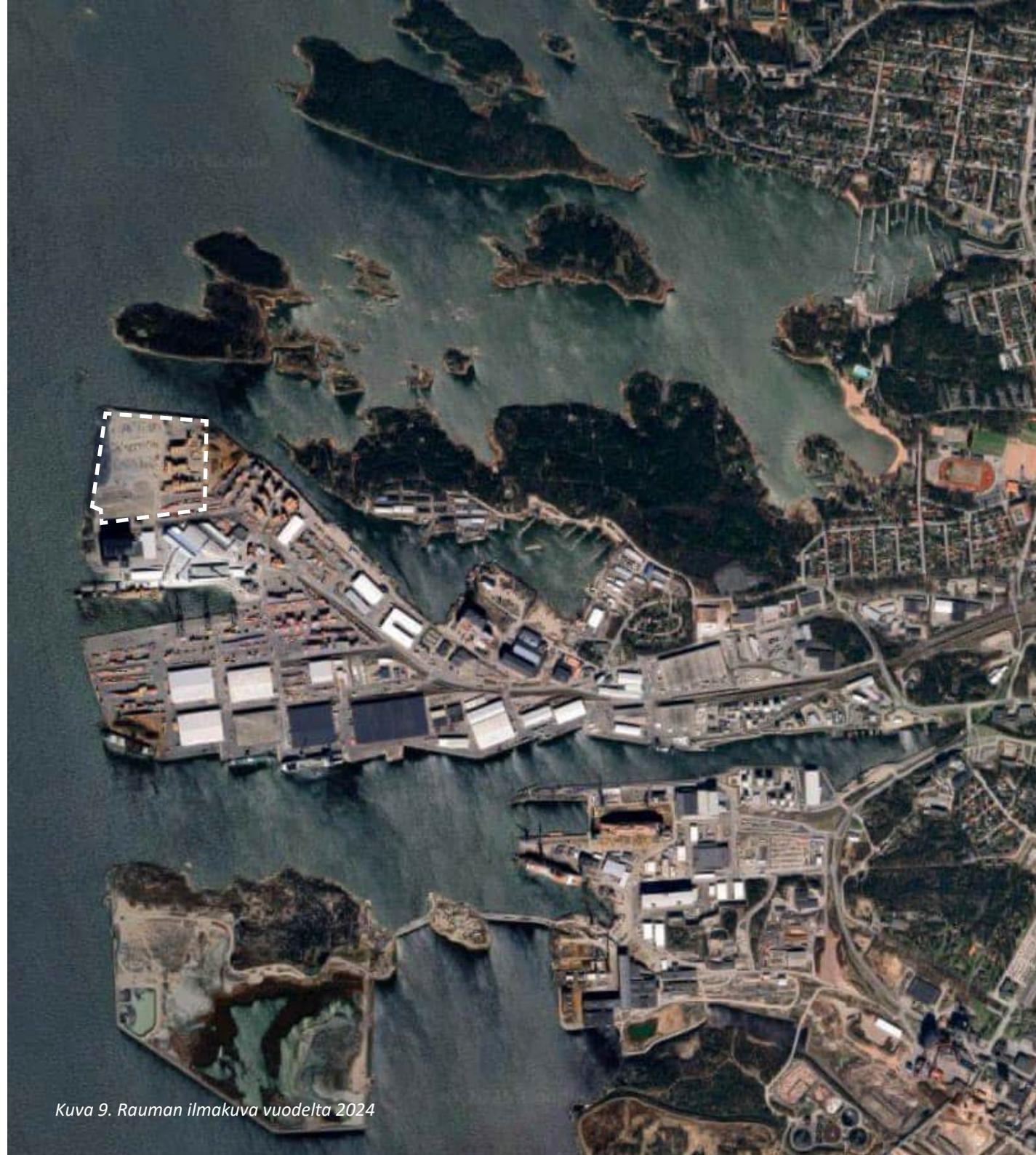
Kuva 8. Rauman ilmakeku vuodelta 2024

3. NYKYTILAN ANALYYSI

Rauman seutu kuuluu Lounaismaan maisemamaakuntaan ja Satakunnan rannikkoseutuun. Rannikkoseutu on monimuotoista ja siihen liittyy vahvasti merelliset elinkeinot sekä historialliset teollisuusympäristöt. Tässä kappaleessa on lyhyesti kuvailtu asemakaava-alueen nykyisiä toimintoja, alueen sekä lähialueen maisemarakennetta, saaristomaiseman vyöhykkeitä, maisemakuvaa ja rakennettua ympäristöä, keskittyen erityisesti maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kohteisiin.

3.1 ALUEEN NYKYISET TOIMINNOT

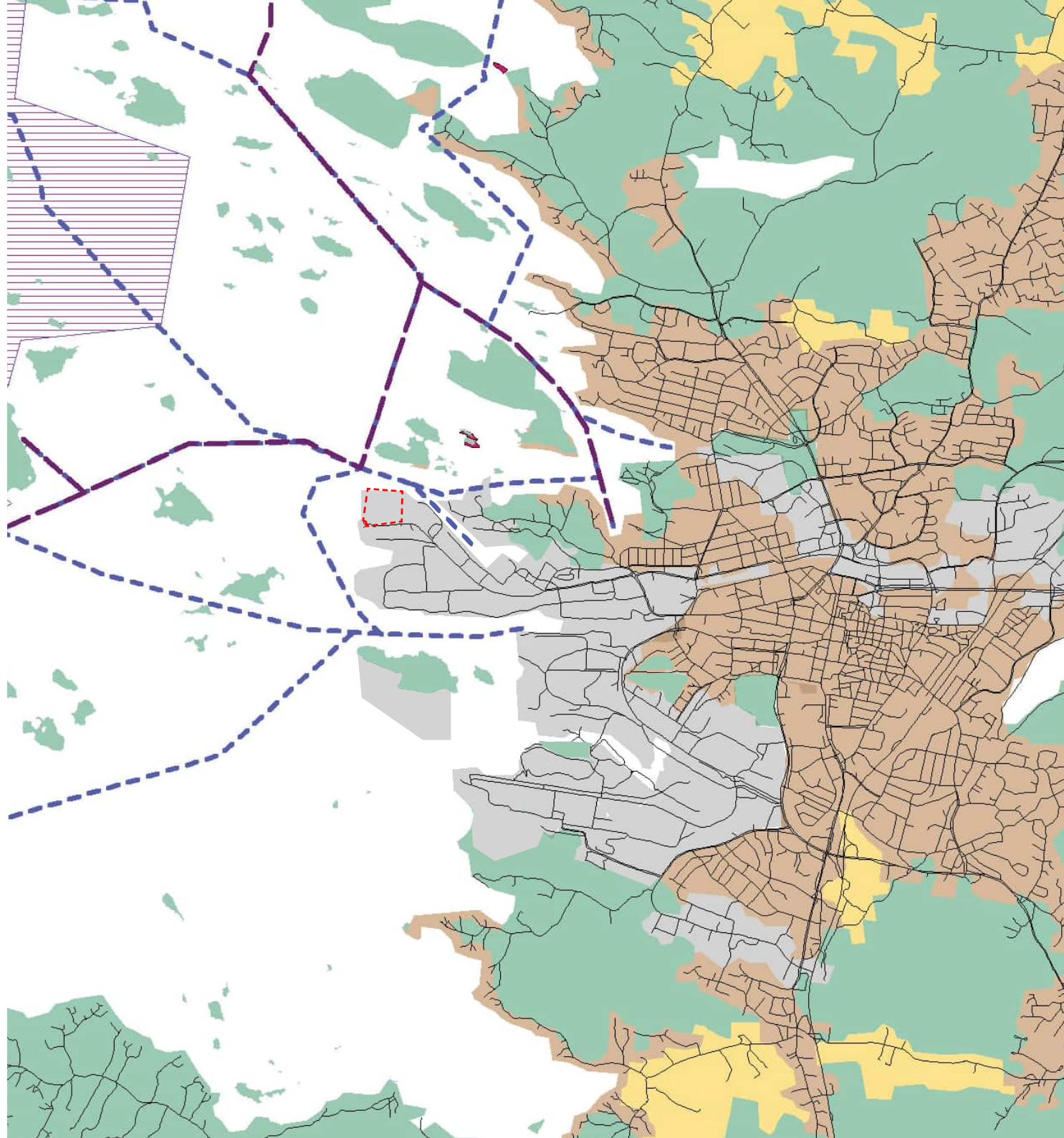
Kaava-alueen ympärille sijoittuvat nykyiset toiminnot ovat suurteollisuus- ja satamatoimintaa. Alueen lähetyville kulkee tie- ja rautatieyhteyksiä ja satama-alueen koillispuolella sijaitsee luonnonmukaisia saaria. Asemakaava-alueelle on tehty maatäyttöjä, mutta alueella ei ole vielä aloitettu toimintaa.

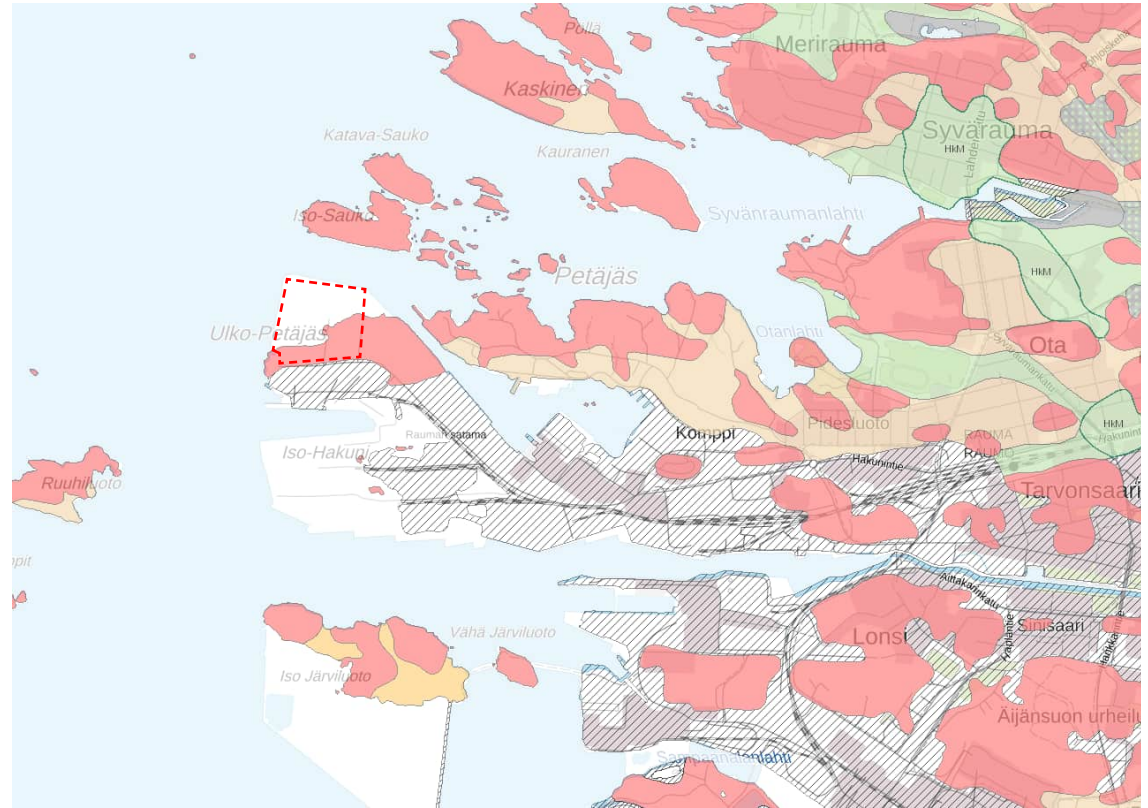
Kuva 9. Rauman ilmakuva vuodelta 2024

Kuva 10. Selvitysalueen sijainti Rauman
kaupunkirakenteessa

- Kaava-alueen raja
- Saaristoristeilyreitti
- Vesiväylä
- Tie
- Metsäinen alue
- Rakennettu alue (ei teollisuus)
- Teollisuusalue
- Pelto
- Luonnonsuojelualue
- Natura-alue

Kuva 11. Selvitysalueen maaperä.

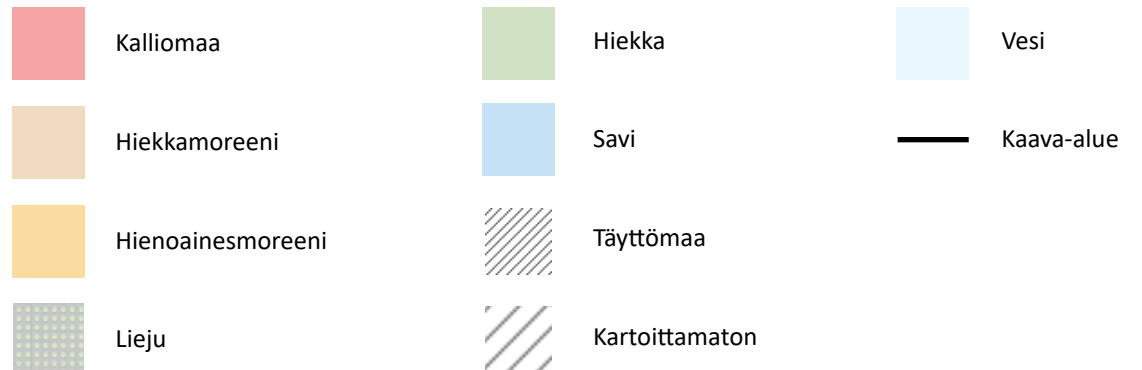
3.2 MAISEMARAKENNE

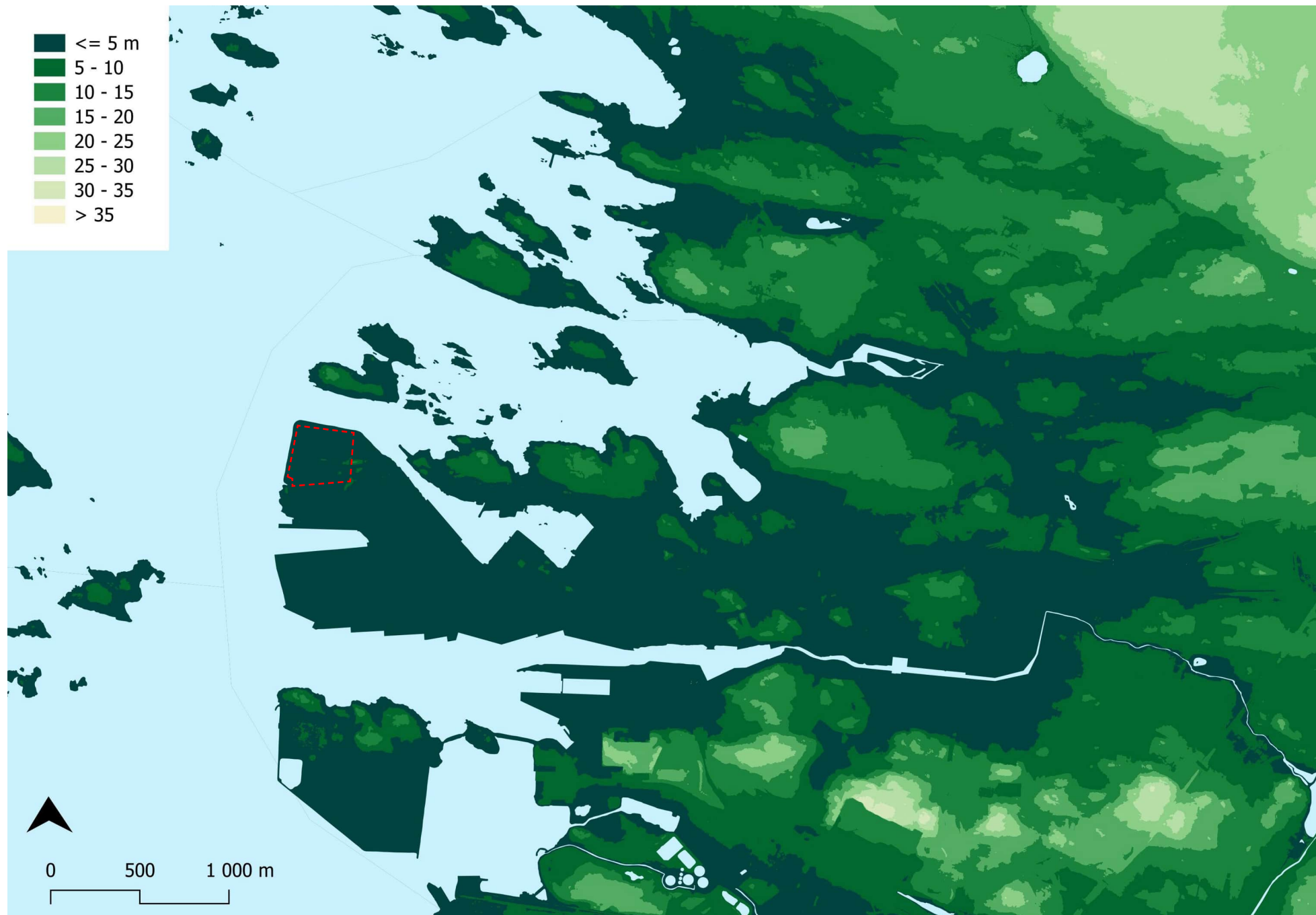
Maaperä

Asemakaava-alueen maaperä on kallio- ja täyttömaata, samoin kuin alueen muu teollisuus- ja satamatoiminnan alue, josta osa on myös kartoittamaton.

Topografia

Kaava-alueella ja sitä ympäröivällä alueella on hyvin vähän korkeuseroja ja teollisuusalueen maasto on muodoiltaan tasaista. Lähietäisyydellä hiekan suurempia korkeuseroja löytyy viereiseltä Iso-Saukon saarelta ja satama-alueen länsipuolella sijaitsevalta Petäjäksen niemeltä. Iso-Saukon ja Petäjäksen korkeimmat alueet sijoittuvat n. 10-15 mpy.

Kuva 12. Selvitysalueen topografia.

3.3 SAARISTOMAISEMAN VYÖHYKKEET

Satakunnan rannikkoseutuun kuuluvalla Rauman saaristovyöhykkeellä maisema on yleisesti alavaa ja pienipiirteistä. Sataman länsiosan asemakaava-alue sijoittuu saaristomaisen vyöhykkeiden rajapintaan (ks. kuva 15): sisälah-tien vyöhykkeen (I) ja selkävesien vyöhykkeen (II) rajan molemmin puolin.

Sisälah-tien vyöhykkeellä näkymiä rajaavat mantereen rannat ja alueen mai-semalle ominaista ovat usein pitkänomaiset ja kapeat, mantereelle työntyvät lahdet. Selkävesien saaristovyöhykkeellä maisematila on sisälahtia avoimem-paa: maisematilaa rajaavat mantereen puoleiset rannat ja meren puolelta saaret. Alueen näkymät ulottuvat osittain ulkomerelle vapaaseen horisont-tiin. (WSP Finland Oy 2011).

Sataman länsiosan asemakaava-alueen edustalla saariston maisemallisina maamerkkeinä erottuvat mm. Kylmäpihlajan majakka ja Kuuskajaskarin sää-havaintoasema. Rauman satama toimii myös itsessään saaristossa maamerk-kinä, erottuen mantereen muutoin matalaa silhuettia vasten pitkälle saaris-toon ja antaen leimansa Rauman rantaviivan maisemalle.

Kuva 13. Fåfängan näkymät Petäjäkselle

Kuva 14. Rauman satama mereltä.

Kuva 15. Rauman saaristomaiseman vyöhykkeet.

SAARISTOMAISEMAN VYÖHYKKEET

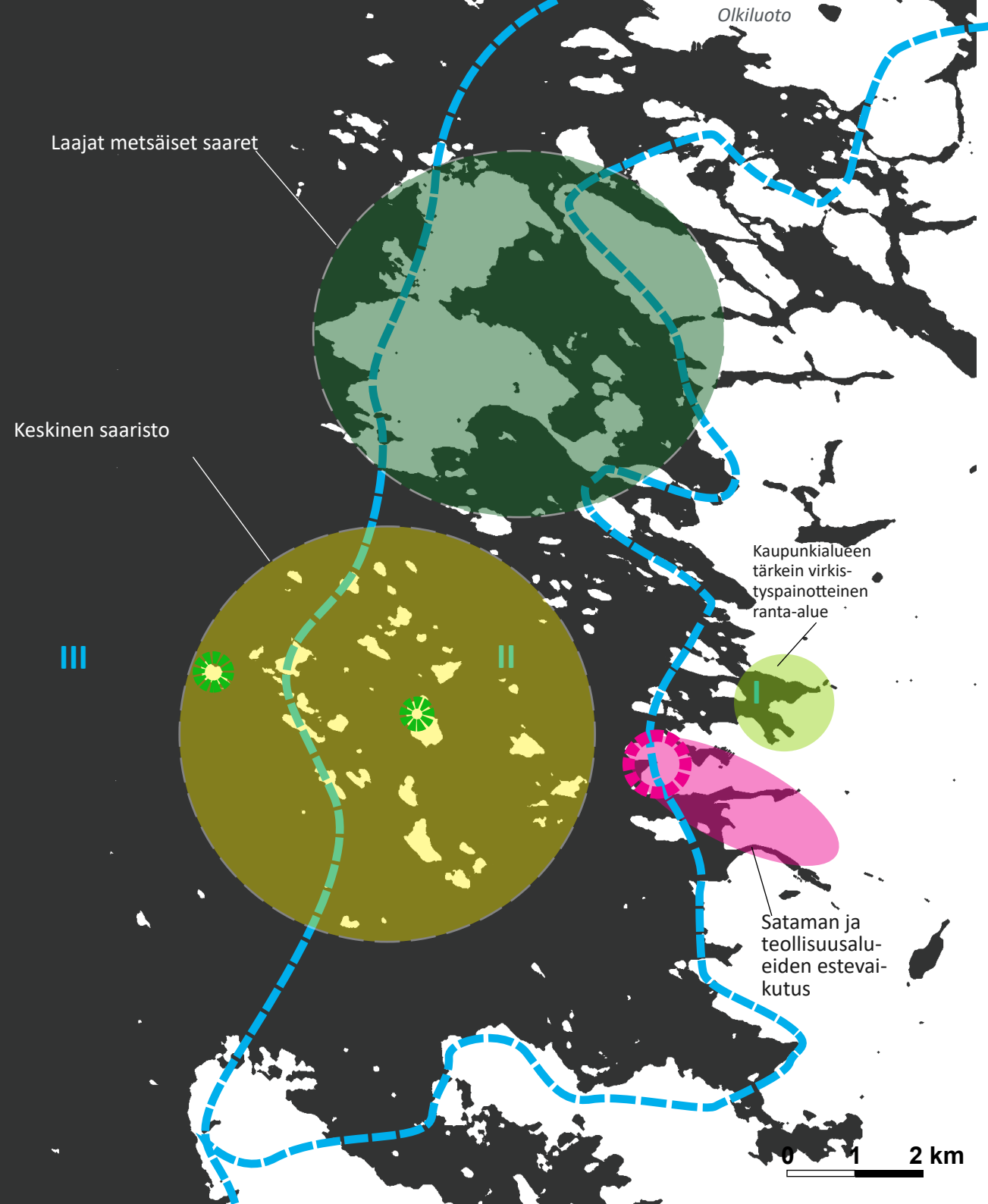
MAAMERKKI, Kylmäpihlajan majakka, Kuuskajaskarin säähavaintoasema

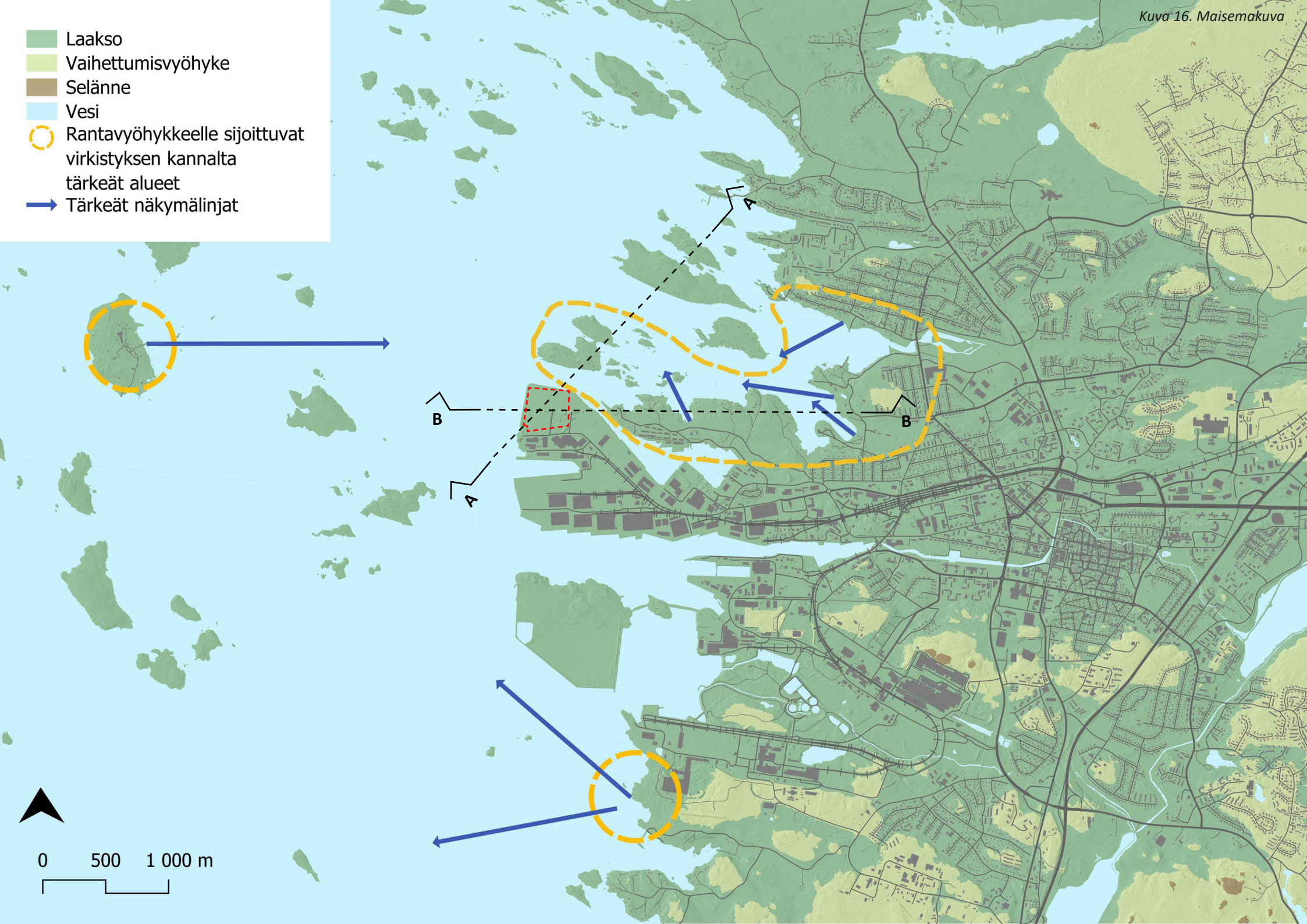
MAAMERKKI, Rauman satama

SAARISTOMAISEMAN VYÖHYKKEET, I sisälahtien vyöhyke, II selkävesien vyöhyke, III ulkosaaristo

- Laakso
- Vaihtettumisvyöhyke
- Selänne
- Vesi
- Rantavyöhykkeelle sijoittuvat
virkistystyksen kannalta
tärkeät alueet
- Tärkeät näkymälinjat

3.4 MAISEMAKUVA

Sataman länsiosan asemakaava-alueen ja sen ympäristön maisemakuva muodostuu lähes luonnontilaisista ja pienipiirteisistä saarista, Petäjäksen osittain luonnontilaisesta niemialueesta sekä asemakaava-alueen ympärille mantereen puolelle rakennetusta suurmittakaavaisesta teollisuusalueesta. Suurteollisuusalue rajautuu mereen ja on osana Rauman rantaviivan teollista maisemakuvaa. Asemakaava-aluetta rajaa koillispuolella saariryhmät, jotka kuuluvat virkistyskäytölle tärkeään rantavyöhykkeeseen. Otanlahdelta ja Syväraumanlahdelta avautuu pitkiä näkymälinjoja rantavyöhykkeen saaristoon.

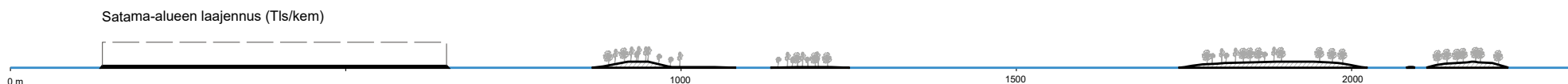

Kuva 17. Näkymä Kuuskarilta Rauman Kaurasen saarelle. Taustalla näkyy Rauman sataman toimintaa.

Kuva 18. Rauman satama mereltä.

Leikkaus A-A

Leikkaus B-B

Kuva 19. Näkymä Syväraumanlahdelta satama-alueelle

Kuva 20. Näkymä Lahdenaukealta satama-alueelle

Kuva 21. Näkymä Otanlahdelta satama-alueelle

Kuva 22. Näkymä Iso-Saukolta kohti satama-aluetta

Kuva 23. Näkymä Fåfångalta satama-alueelle

Kuva 24. Näkymä Petäjäksen kärjeltä satama-alueelle

Kuva 25. Näkymä Saharannan uimarannalta satama-alueelle

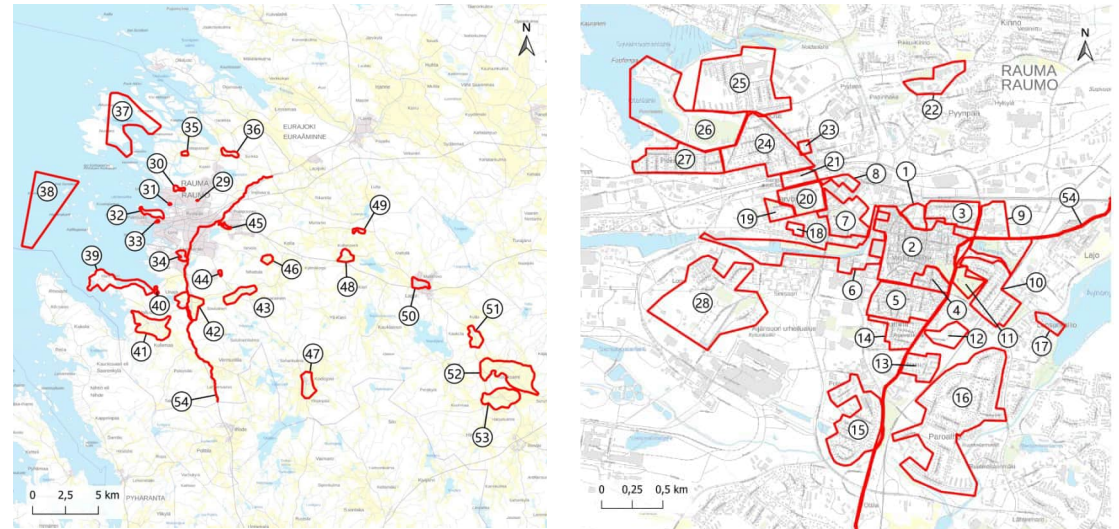

Kuva 26. Näkymä Purjehtijankadulta satama-alueelle

3.5 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Rauman kulttuurihistoriallisia kohteita on kartoitettu laajasti Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnin yhteydessä (2023). Lahden puolelle sijoittuu kolme maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Ne sijaitsevat kaukana Sataman länsiosan asemakaava-alueelta, mutta kaavan mahdollistama rakentaminen tulee todennäköisesti ainakin osittain näkymään Otanlahden (kohde 26) pitkissä näkymälinjoissa sekä Petäjasten huvila-alueen (32) kärjessä.

Petäjäs, joka sijaitsee Sataman länsiosan asemakaava-alueen läheisyydessä, on luokiteltu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Alue sisältyy myös Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön inventointiin vuodelta 2023. Petäjäksen rakennuskantaa on kartoittanut myös Rauman alueen rakennusinventointi vuonna 2017, jossa alueen historiallisesti arvokkaat rakennukset on tunnistettu. Alueella sijaitsee yksittäisiä huvilarakennuksia, jotka on inventoitu kohdenimellä 32. Petäjästen huvilat.

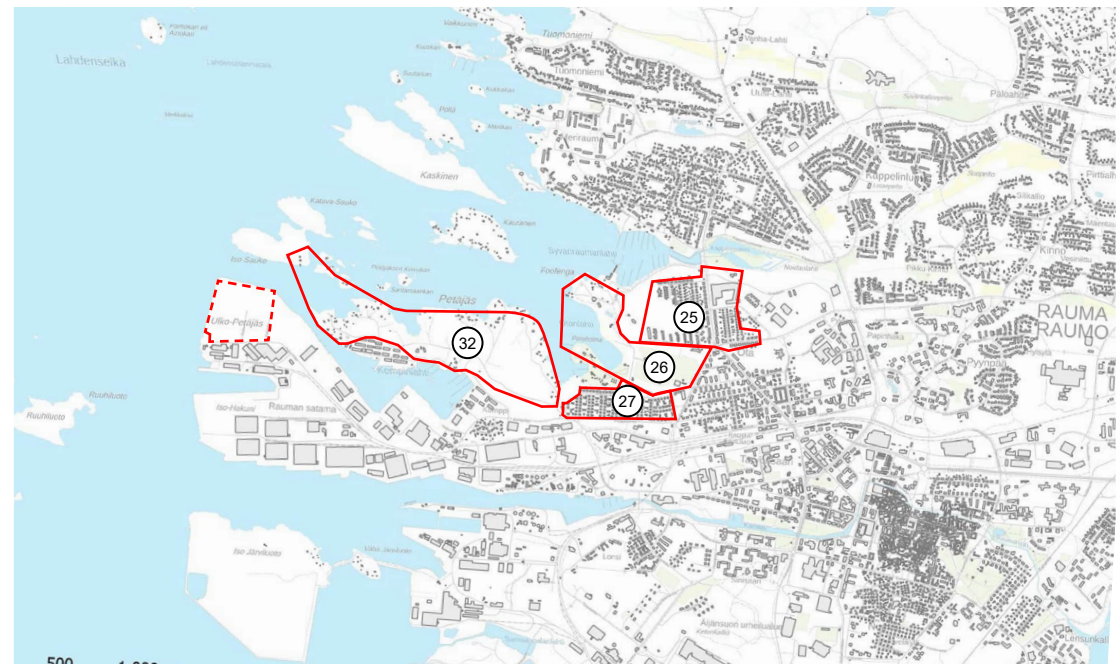
Kuva 29 ja 30. Rauman muuttuneet arvoalueet kartalla ja Rauman keskustan arvoalueet kartalla.

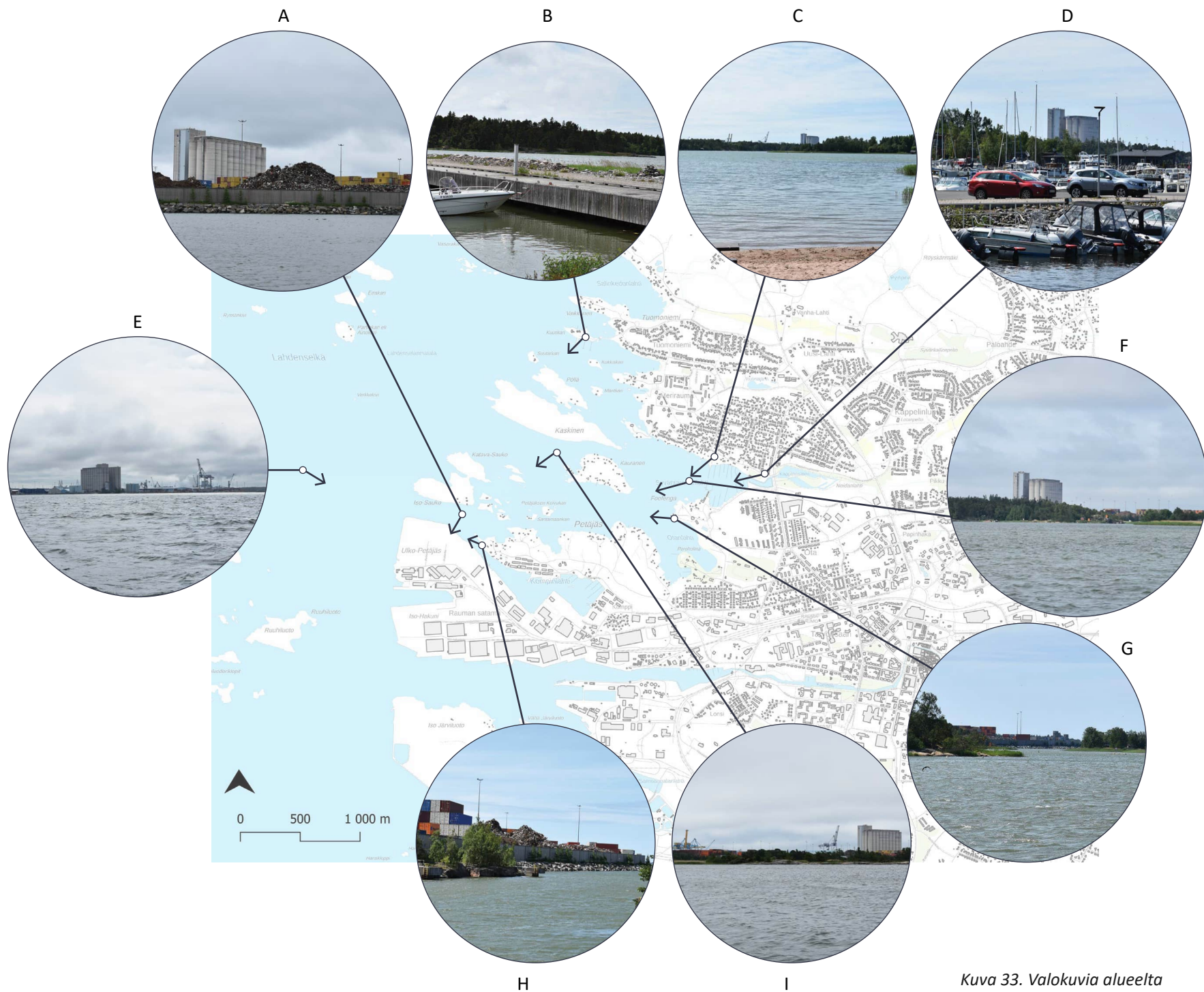
Kuva 27, Petäjäksentie 234 (1900), Jouti 2017

Kuva 28, nykyään ravintolakäytössä oleva Villa Tallbo (1900), Petäjäksentie 178, Jouti 2017

Kuva 31. Rauman muuttuneet arvoalueet, keskustan arvoalueet ja kaava-alue. 25. Lönnströmin tehdas asuinalueeseen, 26. Otanlahti, 27. Pidesluodon ja Rokinkadun asuinalueet, 32. Petäjästen huvilat

Kuva 33. Valokuvia alueelta

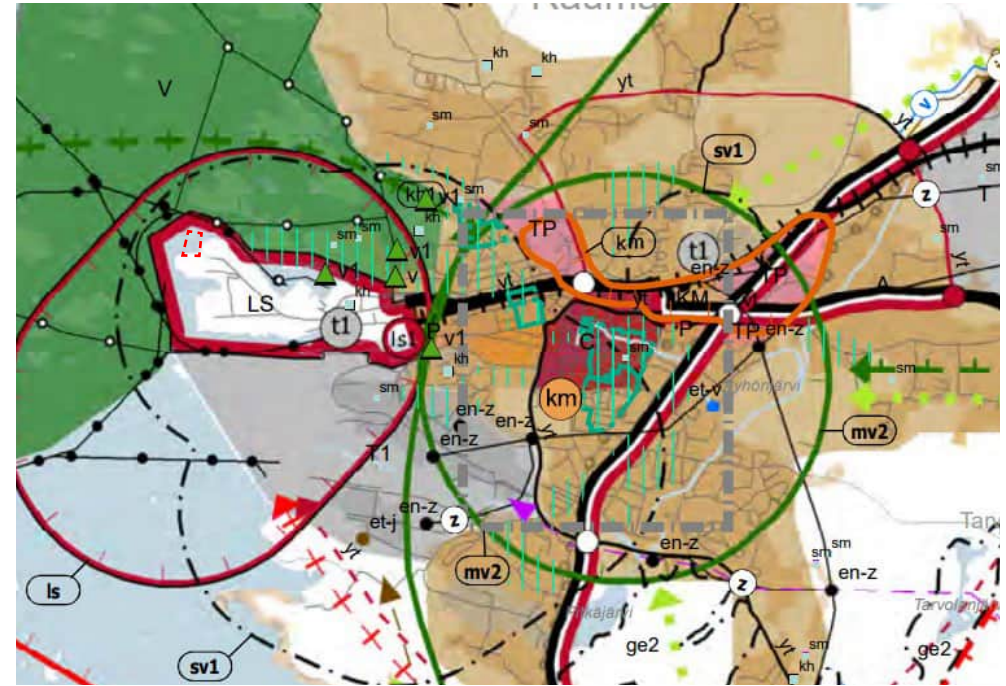
3.6 SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava-alueen suunnittelutilanne on kuvattu laajasti Sataman länsiosan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen AK 02-331 kaavaselostuksessa (luonnos 3.4.2024), joten tähän kappaleeseen on koostettu vain selvityksen kannalta oleellisia nostoja aluetta ja sen maisema-arvoja koskevista suunnittelumääräyksistä.

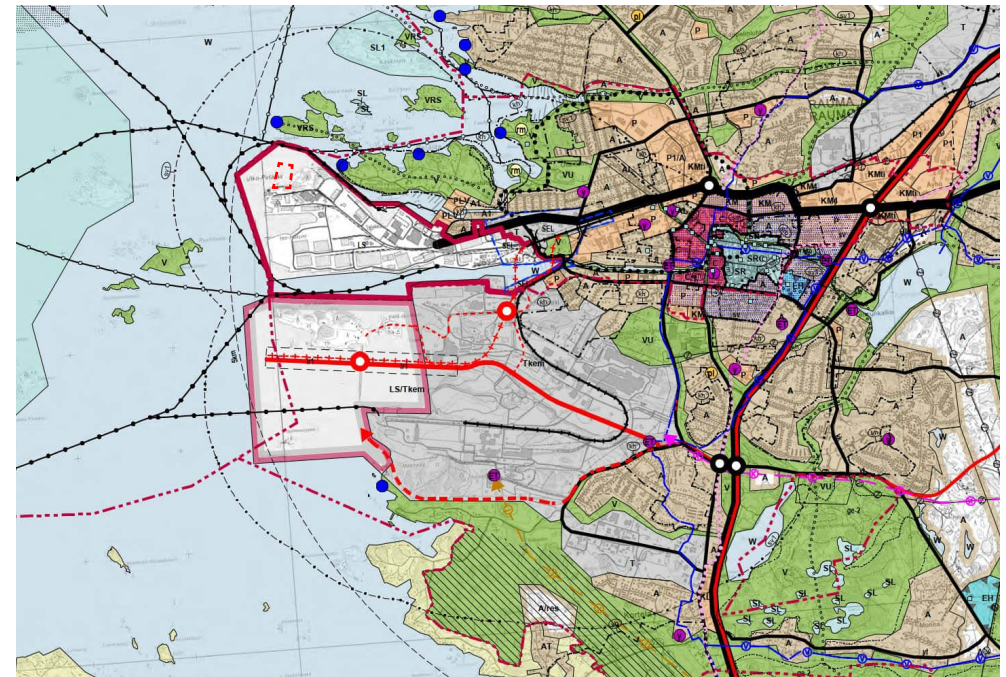
Sataman länsiosan asemakaava-alueen käyttöä ohjaavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja alueella on voimassa Satakunnan maakuntakaava (2013) ja vaihemaakuntakaava 2 (2019). Rauman alueelle on osoitettu maakuntakaavoissa useita tavoitteita mm. alueen valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen huomioimisesta alueen kehittämisessä.

Sataman länsiosan itäpuolella sijaitseva Petäjäksen niemi on vaihemaakuntakaavassa merkitty maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Maakuntakaavassa sataman länsiosa sijoittuu satama-alueelle sekä satamatoimintojen kehittämisen kohdealueelle. Satama-alueen ympärillä on virkistysaluetta. Virkistysalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen. Satama-alueen länsi- ja koillispuolella on myös osoitettu veneilyä palvelevia virkistysalueita.

Rauman Yleiskaava 2030:ssa on osoitettu asemakaava-alueen läheisyyteen sijoittuvat maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (kh), Petäjäksen niemi ja Komppi. Otanlahdessa Fåfångassa ja Poroholmassa on matkailupalvelujen alueita. Petäjäs, Kuuskajaskari ja muita lähisaaria ja niemenkärkiä on osoitettu virkistysalueiksi.

Kuva 34, Vaihemaakuntakaava 2

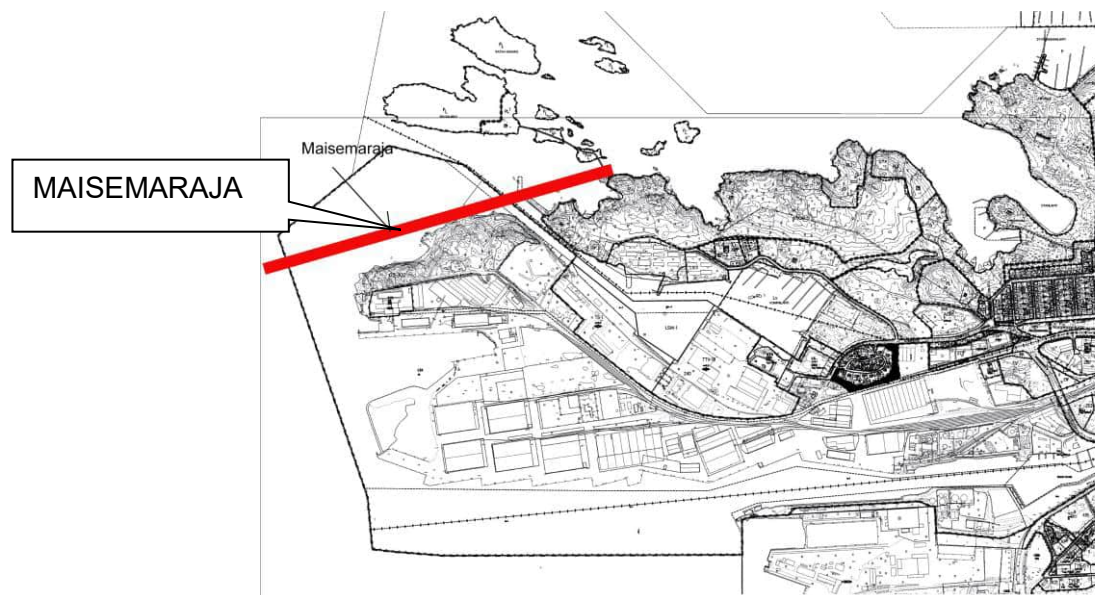

Kuva 35, Rauman Yleiskaava 2030

Sataman ja Syväraumanlahden ympäristön ajantasa-asemakaava on esitetty alla olevalla karttaotteella (kuva 36). Sataman asemakaava ja asemakaavamuutoksen AK 02–302 rakentamistapaohjeessa (30.4.2004) on määritelty sataman länsiosan halki kulkeva maisemaraja (kuva 37), jonka pohjoispuolelle tulevat rakenteet ja maiseman muutokset vaikuttavat Fåfången näkymiin. Raja tulisi rakentamistapaohjeen mukaan ottaa huomioon sataman rakentamisessa. Rakentamistapaohje ei määrittele korkeutta maisemaan vaikuttavalle rakentamiselle.

Sataman länsiosan asemakaavamuutoksen 02-331 (kuva 38) tavoitteena on mahdollistaa uusiutuvan energian varastointi ja valmistus satama-alueen länsiosassa. Kaava-alue sijoittuu sataman länsiosaan Petäjäksen ja Iso-Saukon kupeeseen. Alue on täyttömaata. Asemakaavan karttaluonnoksessa alueen rakennusten, rakenteiden ja laitteiden ylimmäksi korkeusasemaksi on määritelty kaava-alueen pohjoisosassa +35.0 m ja alueen eteläisemmässä osassa +65.0 m. Raja mukailee rakentamistapaohjeessa esitettyä maisemarajaa.

Kuva 36, Ote Rauman ajantasa-asemakaavasta (3.10.2025)

Kuva 37, Sataman asemakaava ja asemakaavamuutoksen AK 02–302 rakentamistapaohjeen maisemaraja.

LUONNOS

2
255

Tis/Kom2
w=1.0
75%
+5.0
Rada B

TV1
255

W

	Is/tem	Teollisuus- tai varustuskannusten korttelissa, jolle ei sovelleta automaattimallista lähtevä rakennus- ja laatuvaatimus. Alueella sijaitsevat vaikkakin keskeisillä paikoilla sijaitsevat rakennukset laatuvaatimukset sovelletaan kuitenkin tietyntyyppisillä rakennuksilla ja rakennusaloilla. Alueella sijaitsevat rakennukset ja rakennusaloat eivät välttämättä sisällä, tiluilla tai huoneistoilla, joiden laatuvaatimukset sovelletaan tietyntyyppisillä rakennuksilla ja rakennusaloilla voimassa olevien teoreettien ja määräysten mukaan.
A002		3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
A003		Siltavien bottijonkin mukaan bottin raja ja numero.
A004		Kaupungin- tai kunnannosan numero.
A005	255	Korttelin numero.
A006	75%	Alueella, korttelissa tai kunnannosassa osan alueella tai rakennusalueella, joka täytetty rakennuksella.
A007		Tehokkuuskuusi eli keraamien suhteettomien rakennuspaikkojen pinta-ala.
A008	+3.0	Maapinnan linnämäärän korkeusaste.
A009		Rakennuksen, rakenteiden ja laitteiden ylin korkeusaste.
A010	huuli	Alueella sijaitseva talualue hulevesienjohtajalle. Hulevesien johtajalle korttelilla alueella ja kädiköiden toimittamiseksi. Alueella sijaitsevat rakennukset ja rakennusaloat sijaitsevat alueella sijaitsevan rakennuksen ja rakennusaloan sijainnissa. Vaatimukset rakennus- ja laatuvaatimukset sovelletaan kuitenkin tietyntyyppisillä rakennuksilla ja rakennusaloilla sijaitseville rakennuksille ja rakennusaloille. Alueella sijaitsevat rakennukset ja rakennusaloat eivät välttämättä sisällä, tiluilla tai huoneistoilla, joiden laatuvaatimukset sovelletaan tietyntyyppisillä rakennuksilla ja rakennusaloilla voimassa olevien teoreettien ja määräysten mukaan.
A011		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A012		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A013		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A014		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A015		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A016		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A017		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A018		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A019		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A020		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A021		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A022		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A023		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A024		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A025		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A026		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A027		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A028		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A029		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A030		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A031		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A032		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A033		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A034		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A035		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A036		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A037		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A038		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A039		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A040		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A041		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A042		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A043		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A044		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A045		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A046		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A047		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A048		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A049		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A050		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A051		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A052		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A053		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A054		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A055		Varustustilavien alueiden huoneistoja sijaitseva.
A056		

[illegible]

Asemakaavan muutos koskee:
Rautaan kaupungin
2. kaupunginosan satama-alueita

Asemakaavan muutoksella muodostuu:
Rautaan kaupungin
2. kaupunginosan osa kortteli 255.

Sitova tonttijako: 684-2-255-3

RALIMAN KAUPUNKI 		TEKONEN TOIMIALA / KAUKOTUS	
LUGONICS ASEMANKAUKAMUUTOS SATAMAN LANSIOSA			
Osoite/Address Osoite	Postinumero/Postcode Posti	Puhelinnumero/Telephone Puhelin	Yhteyshenkilö/Contact person Yhteyshenkilö
Osoite/Address Osoite	Postinumero/Postcode Posti	Puhelinnumero/Telephone Puhelin	Yhteyshenkilö/Contact person Yhteyshenkilö
Yhteyshenkilön nimi/Contact person's name Yhteyshenkilön nimi			GSM-numero/GSM number GSM-numero
Yhteyshenkilön puhelinnumero/Contact person's telephone number Yhteyshenkilön puhelinnumero			GSM-numero/GSM number GSM-numero

4. SUUNNITELTUIEN MAANKÄYTÖN MUUTOSTEN VAIKUTUKSET MAISEMAAN

4.1 NÄKYMÄALUEANALYYSIN MENETELMÄKUVAUS

Rauman Sataman länsiosan asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa satama- ja teollisuustoimintojen laajentamisen jo olemassa olevan suurteollisuusalueen viereen. Asemakaavaehdotuksen mukaisen toiminnan toteutuksessa alueen maisemakuvaan tulee muutoksia sekä kauempaa mereltä katsottuna että lähempää rannikolta katsottuna.

Vaikutusten arvioinnin tueksi työn aikana laadittiin näkymäalueanalyysi, jonka avulla on voitu tarkastella uusien satamarakennelmien näkyvyyttä lähiympäristöön. Näkymäalueanalyysit tehtiin paikkatietoanalyysinä Qgis-ohjelmalla. Näkymäalueanalyysi on laskennallinen malli rakennusten näkyvyydestä, joka huomioi maaston topografian sekä kasvillisuuden. Analyysissä hyödynnettiin Maanmittauslaitoksen 2 m maastomallia (2025), Metsäkeskuksen latvusmallia (2022) sekä Corine Land Cover (2018) maanpeiteaineistoa. Analyysissä on myös huomioitu olemassa olevien rakennusten vaikutusta näkymiin poistamalla lopputuloksena syntyvästä näkymäalueanalyysistä rakennukset (MML maastotietokannan rakennukset, 2025 aineisto).

Näkymäalueanalyysijä laadittiin kahdesta eri korkeusasetelmasta: vaihtoehdosta, jossa sataman alustavien laajennussuunnitelmien mukaisesti rakennusten, rakenteiden ja laitteiden ylimmät korkeusasemat ovat alueen pohjois/eteläosassa +25m/+45m ja vaihtoehdosta, jossa korkeudet ovat asemakaavaehdotuksen mukaiset +35m/+65m. Näkymäalueanalyysit on esitetty kuvissa 40-44. Pisteitä pyrittiin määrittelemään riittävän kattavasti koko kaava-alueelle ja analyysissä käytettiin tarkastelualueena 5,5km etäisyyttä määritellyistä pisteistä.

Analyysit tehtiin erikseen matalammille ja korkeammille rakennuksille ja rakenteille. Analyysikartat näyttävät mille alueille rakennuksia, tai rakennuksista määriteltäviä pisteitä, voi nähdä. Rakennukset näkyvät laajalti avoimille alueille, kuten merelle. Puusto ja maastonmuodot sekä rakennukset peittävät näkymiä Rauman keskustan suuntaan.

4.2 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Asemakaavaluonnoksen vaikutuksia alueen maisemaan on arvoitu asemakaava-aineiston (asemakaavamuutoksen selostus ja asemakaavakartta 31.3.2025) pohjalta. Sataman alue on vahvasti rakennettu ja teollinen ympäristö, jolla on jo nykyisellään selkeitä maisemavaikutuksia ympäröiville alueille. Satamatoiminnot ja -rakennukset vähentävät alueen herkkyyttä maiseman muutoksille, eikä sataman laajentaminen tuo jo valmiiksi teolliseen maisemaan uutta elementtiä. Sataman länsiosan laajentaminen kuitenkin tulee lisäämään sataman maisemavaikutuksia, ja länsiosan laajennuksen maisemavaikutukset muodostuvat yhteisvaikutuksessa nykyisen satamatoiminnan maisemavaikutusten kanssa.

Alueille, joille asemakaavan mahdollistama uusi rakentaminen tulee todennäköisesti näkymään, näkyy jo nykyisinkin muuta satamarakentamista, kuten sataman maamerkinä kohoavat viljasiilot. Sataman länsiosan rakentamisalueen laajentuessa, lisääntyy maisemassa näkyvä rakennusmassa sekä korkeina maamerkkeinä kohoavien satamarakennelmien määrää kuitenkin huomattavasti.

Vaikutukset merelle ja saariin

Asemakaavan mahdollistaman rakentamisen maisemavaikutukset kohdistuvat etenkin merelle ja lähialueen saariin. Saarista näkymiä avautuu sataman suuntaan pääasiassa vain saarten rannoilta, kun taas saarten sisäosissa puusto peittää näkymiä. Muun muassa Kuuskajaskarin saaren itärannalta avautuu näkymiä satama-alueelle. Pitkät näkymät mereltä päin kohti Rauman rannikkoa ovat jo nykyisin teollisuus- ja satamarakennusvaltaisista. Mais-

mallinen muutos tulee näkymään todennäköisesti etenkin uusien korkeampien (45m /65m) rakennelmien määrän kasvussa. Korkeat satamarakennelmiin liittyvät tornit tulevat sataman länsiosan rakentamisen myötä näkymään pitkälle ja laajoille alueille merelle. Mereltä tarkasteltuna satamatoimintojen laajentumisen aiheuttamat maisemavaikutukset alueen suurmaisemassa voidaan arvioida olevan kohtalaisia.

Vaikutukset rannikkoon

Satama-alueen lähiympäristössä rannikkoalueella on useita maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteita. Syvärauman etelärannan maakunnallisesti merkittävältä maisema-alueelta avautuu nykyisellään näkymiä kohti sataman länsiosaa. Uudet satamarakennelmat tulevat muuttamaan maisemaa ja muodostavat uuden silhuetin osittain nykyisen metsänrajan yläpuolelle.

Rauman rannikkoalueen tärkeimmältä virkistysalueelta, Otanlahdesta, ei näkymäalueanalyysin mukaan tule näkymään sataman länsiosan uudet rakennukset, sillä Petäjäksen niemi peittää näkymän sataman suuntaan. Sen sijaan Fåfångasta katsottuna satamaan sijoittuvat uudet rakennukset ja rakennelmat tulevat näkymään.

Näkymiä avautuu myös Petäjäksen niemen rannoilta kohti satamaa. Petäjäksen kärki, joka on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä ja jossa on virkistysaluetta ja polkuja, sijaitsee aivan sataman länsiosan vieressä. Satamatoiminnot hallitsevat Petäjäksen lännen puolelle avautuvaa maisemaa jo nykyiselläänkin, eikä näkymät satamatoimintojen lisääntymisen myötä muutu merkittävästi.

Satamatoimintojen laajentumisen aiheuttamat maisemavaikutukset rannikkoalueella arvioidaan suuriksi.

Vaikutukset mantereelle

Mantereelle maisemavaikutukset ovat arvion mukaan vähäisiä ja luonteeltaan paikallisia. Mantereella näkymiä satamaan peittävät olevat rakennukset, kasvillisuus ja maastonmuodot. Mantereella sijaitsevilta maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteilta voi avautua näkymiä sataman länsiosan uusiin rakennelmiin paikoitellen yksittäisistä näkymäpisteistä ja näkyvyys sataman länsiosaan on teoreettista.

Näkymäalueanalyysi, 25m korkeat rakennukset

- Alueet, joille 25m korkeat rakennukset voivat näkyä
- Suunnittelualueen raja

Kuva 39. Näkymäalueen analyysi,
25m korkeat rakennukset

Näkymäalueanalyysi, 35m korkeat rakennukset

- Alueet, joille 35m korkeat rakennukset voivat näkyä
- Suunnittelualueen raja

Kuva 40. Näkymäalueen analyysi,
35m korkeat rakennukset

Näkymäalueanalyysi, 45m korkeat rakennukset

- Alueet, joille korkeimmat rakennukset voivat näkyä
- Suunnittelualueen raja

Kuva 41. Näkymäalueen analyysi,
45m korkeat rakennukset

Näkymäalueanalyysi, 65m korkeat rakennukset

- Alueet, joille korkeimmat rakennukset voivat näkyä
- Suunnittelualueen raja

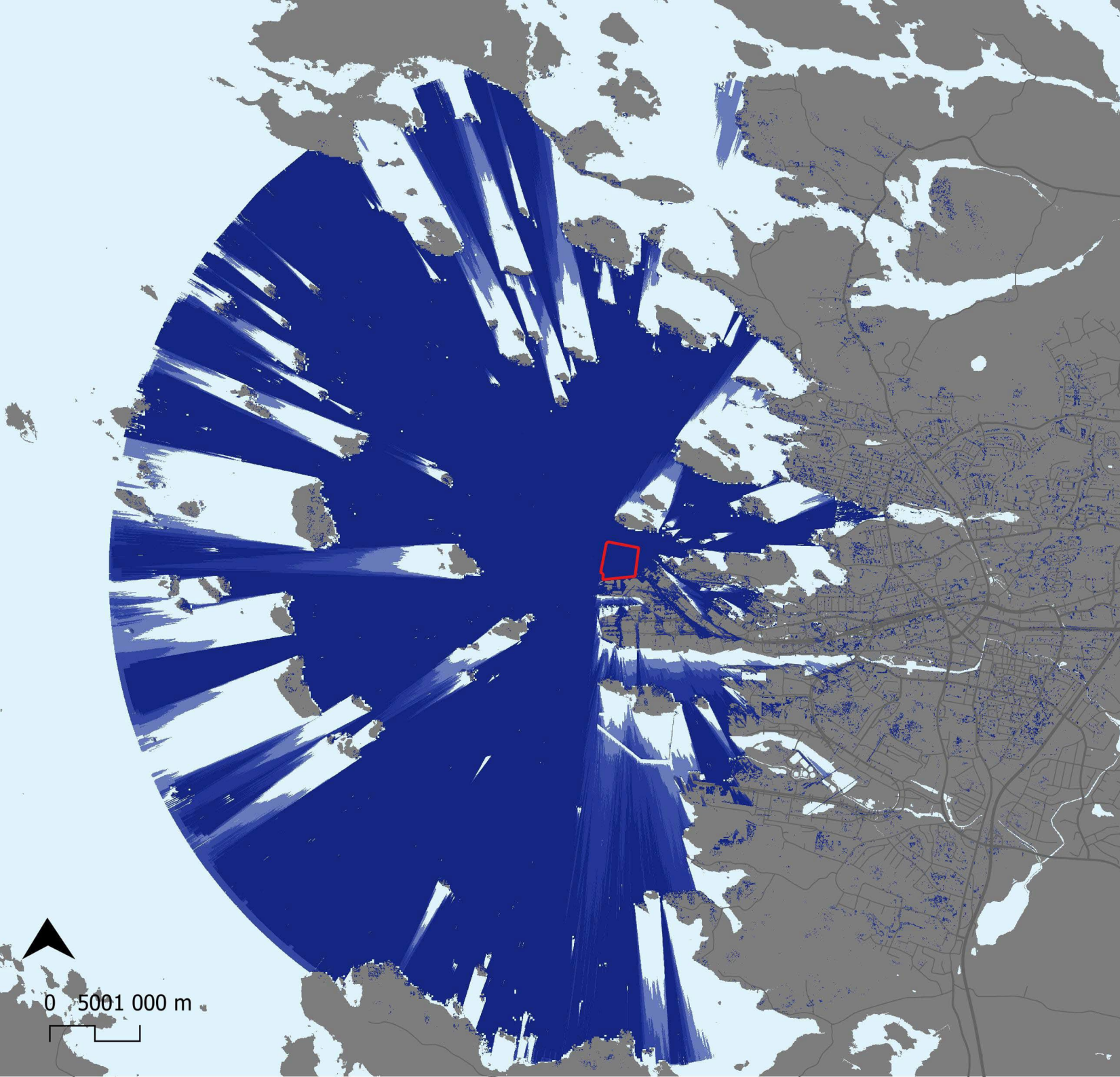

0 500 1 000 m

Kuva 42. Näkymäalueen analyysi,
65m korkeat rakennukset

Näkymäalueanalyysi, 65m, 45m, 35m ja 25m korkeat rakennukset

- Alueet, joille 65m korkeat rakennukset voivat näkyä
- Alueet, joille 45m+ korkeat rakennukset voivat näkyä
- Alueet, joille 35m+ korkeat rakennukset voivat näkyä
- Alueet, joille 25m+ korkeat rakennukset voivat näkyä
- Suunnittelualueen raja

Kuva 43. Näkymäalueen analyysi, 25m, 35m, 45m ja 65m korkeiden rakennuksien näkymäalueen ero

LÄHTEET

SUUNNITELMA-AINEISTO

Rauman kaupunki. (2024). Asemakaava ja asemakaavamuutos Sataman länsiosa AK 02-331 selostus luonnos.

SELVITYKSET JA PÄÄTÖKSET

Joukio, O. (2017). Rauman Petäjäksen alueen rakennusinventointi sekä maisemahistoriallinen selvitys. Satakunnan museo.

Rauman kaupunki. (2004). Sataman asemakaava ja asemakaavamuutos AK 02–302 Rakentamistapaohjeet 30.3.2004.

Rauman kaupunki. (2019). Rauman yleiskaava 2023, kaavakartta ja selostus.

Satakuntaliitto. (2019). Satakunnan vaihemaakuntakaava 2, kaavakartta, merkinnät ja määräykset.

Satakuntaliitto. (2023). Satakunnan maakuntakaava, kavakartta, merkinnät ja määräykset.

Satakuntaliitto & Ramboll. (2023). Satakunnan rakennetut kulttuuriympäristöt – Maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi 2023.

WSP Finland Oy. (2011). Kuuskajaskarin linnakesaaren maisemaselvitys.

KUVALÄHTEET

Kansikuva: WSP Finland Oy, (2025)

Kuva 1: Rauman karttapalvelu (n.d.). [Kaava-alue]. Haettu 6/2025 osoitteesta <https://opaskartta.rauma.fi/ims/>

Kuvat 2-4: MML Vanhat kartat (n.d.). [Vuoden 1903, 1962 ja 1985 kartat]. Haettu 2/2025 osoitteesta <https://vanhatpainenutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Kuvat 5-7: Rauman karttapalvelu (n.d.). [Vuoden 1965, 1977 ja 2013 ilmakuvat]. Haettu 2/2025 osoitteesta <https://opaskartta.rauma.fi/ims/>

Kuva 8-9: Google maps (n.d.). [Vuoden 2024 ilmakuva]. Haettu 6/2025 osoitteesta <https://www.google.com/maps>

Kuva 10: Rauman Maapään maisemaselvitys (2015).

Kuva 11: Geologian tutkimuskeskus (n.d.). [Selvitysalueen maaperä]. Haettu 5/2025

Kuva 12: MML (n.d.). [Selvitysalueen topografia]. Haettu 5/2025

Kuva 13-31: WSP Finland Oy. (2025)

Kuva 32-26: Joukio, O. (2017). Rauman Petäjäksen alueen rakennusinventointi sekä maisemahistoriallinen selvitys. Satakunnan museo.

Kuva 27-31: Satakuntaliitto & Ramboll. (2023). Satakunnan rakennetut kulttuuriympäristöt – Maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi 2023.

Kuva 32-33: WSP Finland Oy, (2025)

Kuva 34: Satakuntaliitto (2019). Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Kuva 35: Rauman kaupunki (2016). Rauman yleiskaava 2030

Kuva 36: Rauman karttapalvelu (Haettu 3.10.2025 osoitteesta <https://opaskartta.rauma.fi/ims>)

Kuva 37: Rauman kaupunki (2004). Sataman asemakaava ja asemakaavamuutos AK 02–302 Rakentamistapaohjeet 30.3.2004.

Kuva 38: Rauman kaupunki (2025). Luonnos asemakaavamuutos Sataman länsiosa 02-331 31.3.2025

Kuva 39-43: WSP Finland Oy, (2025)

PAIKKATIENTOLÄHTEET

Maanmittauslaitos (2025). 2 m maastomalli

Maanmittauslaitos (2025). rakennukset, maastotietokanta

Maanmittauslaitos (2025). taustakartta

Metsäkeskus (2022). Latvusmalli

Syke (2025). Corine Land Cover (2018) maanpeiteaineisto

Museovirasto 2025. RKY-kohteet, muinaisjäännökset, maailmanperintökohteet ja suojellut rakennukset.

Satakuntaliitto 2024. Maakunnalliset maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet ja Saku-aineisto.